صنعت

سرنوشت کارخانه آزمایش چه می‌شود؟

«آزمایش، سازنده بهترین وسایل آسایش» این شعار تبلیغاتی مجموعه کارخانه‌های آزمایش است که در دهه‌های ۱۳۴۰ و ۱۳۵۰ یکی از برندهای شناخته شده لوازم خانگی در ایران بود.

برندی که بیش از نیم قرن پیش به عرصه صنعت لوازم خانگی ایران پا گذاشت، حضور در بازارهای جهانی را هدف‌گذاری و در این راه نیمی از مسیر را با حضور در بازارهای منطقه طی کرد به گونه‌ای که ۳۰درصد از بازار لوازم خانگی افغانستان را در اختیار داشت و جای پای خود را در کویت و کشورهای حاشیه خلیج فارس باز کرد به دلیل دست به دست شدن از بخش دولتی به خصولتی و سپس خصوصی، به سرانجامی رسید که این روزها دیگر نام آن باقی مانده و همه از خاطرات تولیدات کیفی آن سخن می‌گویند.

به نظر می‌رسد ریشه اصلی شکست آزمایش، سوءمدیریت در این کارخانه است. مصادره، مدیریت دولتی، پذیرش بورسی و خصوصی‌سازی هیچ کدام نتوانستند مسئله مدیریت کارخانه را که پیش از این در مسیر مناسبی قرار داشت، حل و فصل کنند.

بی‌تفاوتی در برابر آزمایش

نماینده شیراز به تسنیم گفت: اگر سرمایه‌گذار کارخانه آزمایش برنامه‌ای برای احیا ندارد، آن را اجاره دهد یا واگذار کند.

جعفر قادری در خصوص آخرین وضعیت کارخانه آزمایش اظهار کرد: اعتقاد بنده بر این است که سرمایه‌گذاری‌هایی که در این کارخانه انجام شده به قیمت امروز سنگین است و اگر بنا باشد این سرمایه‌گذاری تکرار شود نیاز به ده‌ها هزار میلیارد تومان سرمایه جدید است.

وی تصریح کرد: اینکه ما اجازه دهیم مالک کارخانه، مجموعه ۹هکتار سوله‌ای و ۴۰ تا ۵۰ هکتار زمینی که با همه زیرساخت‌ها در اختیار دارد را به انبار علوفه تبدیل کند کار منطقی و درستی نیست. همه استان باید بسیج شوند و از همه ظرفیت‌های خودشان استفاده کنند تا این کارخانه را به چرخه تولید برگردانند.

نماینده مردم شیراز و زرقان در مجلس شورای اسلامی خاطرنشان کرد: اینکه مالکان کارخانه اعلام کنند نه حاضرند آن را راه‌اندازی کنند، نه حاضرند آن را به فروش برسانند و نه برای اجاره بلندمدت آن برنامه‌ای دارند، قابل قبول نیست.

قادری با بیان این نکته که استان باید از ظرفیت دادگستری، دادستانی و شورای تأمین استان استفاده کند و مالک را وادار به یکی از این سه راه کند، گفت: اینکه تصور شود سرمایه‌گذار مخیر است که کارخانه را به این شکل رها و یا برای آینده آن فکری بکند به خود ایشان ارتباط دارد، منطق درستی ندارد.

وی اضافه کرد: اگر سرمایه‌گذار برنامه‌ای برای احیای کارخانه ندارد به افراد علاقه‌مندی که حاضرند آن را احیا کنند در قالب اجاره بلندمدت و یا فروش واگذار کند.

نماینده مردم شیراز و زرقان در مجلس شورای اسلامی تصریح کرد: در نظام سرمایه‌داری که مالکیت خصوصی کاملاً آزاد است هم به چنین افرادی اجازه نمی‌دهند سرمایه هنگفت اینچنینی را به حال خود رها کنند.

قادری اضافه کرد: در چنین حالتی سرمایه‌گذار از خود اختیاری برای رها کردن این سرمایه عظیم مردمی و ملی ندارد و باید با استفاده از ابزارهای قانونی آن را وادار به انتخاب یکی از این سه راه کرد؛ یا باید واحد را فعال کند و یا در قالب اجاره بلندمدت برای فرایند تولید کالا و یا خدمت آن را اجاره دهد و یا نسبت به فروش آن اقدام کند.

نگهداری حیوانات غیرمعمول مانند مار و تمساح، ذخایر ژنتیکی کشور را تهدید می‌کند

حیوانات وحشی، از جنگل تا خانه!

اعظم طیرانی | زمزمه‌های عجیب در پایتخت و ظهور حیوانات خانگی غیرمعمول و سایه تهدید بر تنوع زیستی ایران و کلانشهر تهران - به عنوان قلب تپنده اقتصادی و فرهنگی کشور- همواره آینه‌ای تمام‌نما از تحولات اجتماعی و سبک زندگی نوین بوده است. در سال‌های اخیر، شاهد گسترش پدیده‌ای بوده‌ایم که از حاشیه‌های زندگی شهری آغاز و به مرکز توجهات عمومی تبدیل شده است. رواج نگهداری از حیوانات خانگی غیرمعمول (Exotic Pets). این گرایش که شامل نگهداری از خزندگان نادر، پرندگان شکاری، پستانداران عجیب یا حتی گونه‌های وارداتی ممنوع می‌شود، نه تنها نمادی از تغییر سلیقه بخشی از جامعه است، بلکه سایه‌ای جدی بر محیط زیست طبیعی و ذخایر ژنتیکی منحصر به فرد کشور افکنده است.

این پدیده، ریشه در عوامل متعددی دارد از جمله افزایش دسترسی به بازارهای بین‌المللی، تأثیر شبکه‌های اجتماعی در ترویج این سبک زندگی و نیاز برخی افراد به نمایش انحصاری بودن یا هیجان. با این حال، این جذابیت زودگذر، هزینه‌های زیست محیطی سنگینی به همراه دارد که فراتر از مسائل مربوط به رفاه حیوان در اسارت است. یکی از اصلی‌ترین دغدغه‌ها، خطر ورود گونه‌های مهاجم (Invasive Species) است.

هر گاه یک حیوان غیرمعمول که بومی ایران نیست، به دلیل فرار یا رهاسازی عمدی وارد اکوسیستم شود، به صورت بالقوه می‌تواند به گونه مهاجم تبدیل شود و تعادل شکننده زیست‌بوم‌ها را بر هم بزند. این گونه‌های جدید فاقد شکارچیان طبیعی در محیط جدید هستند و می‌توانند به سرعت رشد کرده و حیات گونه‌های بومی را تهدید و منابع غذایی را مصرف کنند و حتی ناقل بیماری‌های ناشناخته برای حیات وحش ایران باشند.

علاوه بر این، تجارت این حیوانات به‌ویژه اگر از طریق قاچاق صورت گیرد، به دلیل نبود نظارت بر سلامت و لحاظ نشدن ملاحظات زیستی می‌تواند بر ذخایر ژنتیکی کشور تأثیر بگذارد. این علاقه بی‌دانش تا جایی پیش رفته که بعضاً گونه‌های کمیاب و در معرض خطر انقراض داخلی که به طور غیرقانونی شکار و به بازار سیاه عرضه می‌شوند را هم در معرض خطر قرار داده و حتی جمعیت‌های وحشی هم تحت تأثیر قرار گرفته‌اند و ممکن است احتمال ریسک انقراض محلی یا حتی کلی گونه را افزایش دهد. این امر به‌ویژه در مورد گونه‌هایی که ارزش اکولوژیکی بالایی دارند، یک فاجعه زیست محیطی جبران‌ناپذیر محسوب می‌شود.

معاون دفتر حفاظت و مدیریت حیات وحش سازمان محیط زیست در گفت‌وگو با قدس اذعان می‌کند: در حال حاضر متعارف‌ها شامل گربه، خرگوش، همستر، طوطی‌ها، قناری و انواع پرندگان زینتی و تعدادی از ماهیان آکواریومی معمول می‌شوند، اما غیرمتعارف‌ها انواع پستانداران، انواع خزندگان از جمله بعضی لاکپشت‌ها، مارمولک‌ها و مارها و بعضی از دوزیستان مانند سمندرهای خاص و یا حتی برخی از بی‌مهرگان که عامیانه به آن‌ها رتیل می‌گویند را در بر می‌گیرد.

> هرگاه یک حیوان غیرمعمول که بومی ایران نیست، به دلیل فرار یا رهاسازی عمدی وارد اکوسیستم شود، به صورت بالقوه می‌تواند به گونه مهاجم تبدیل شود و تعادل شکننده زیست‌بوم‌ها را بر هم بزند

نگهداری حیوانات وحشی، از شیر تا تمساح

معصومه صفایی در پاسخ به این پرسش که کدام گونه‌ها در ایران به‌عنوان حیوان خانگی از اقبال بیشتری برخوردارند، اظهار می‌کند: اگر بخواهیم به لحاظ قدمت به این پرسش پاسخ دهیم، در کشور ما نگهداری از پرندگان زینتی قدمت بیشتری دارد، اما در حال حاضر متأسفانه افرادی هستند که به غلط از شیر، مار پیتون، تمساح و میمون به‌عنوان حیوان خانگی نگهداری می‌کنند!

معاون دفتر حفاظت و مدیریت حیات وحش سازمان محیط زیست با اشاره به قاچاق گونه‌های غیربومی به کشور بیان می‌کند: ورود برخی گونه‌های غیربومی و مهاجر مانند لاکپشت گوش قرمز چینی که در کنار دیگر ماهی‌های زینتی در بازارهای شب عید در شهرهای مختلف کشور به فروش می‌رسد برای محیط زیست خطرآفرین است زیرا پس از تعطیلات نوروز این گونه‌ها در برکه‌ها رهاسازی می‌شوند و این رهاسازی گونه‌های غیربومی برای گونه‌های ایرانی تهدید محسوب می‌شود.

ضرورت تعریف قانونی

صفایی در پاسخ به این پرسش که نگاه سازمان محیط زیست در خصوص نگهداری از حیوانات چیست، می‌گوید: هر آنچه در حوزه جانوران اتفاق می‌افتد باید در چارچوب قوانین و مقررات باشد. اینکه در حال حاضر در جامعه پدیده‌ای با عنوان حیوانات اگزوتیک خانگی داریم که در سال‌های اخیر بسیار متداول شده است، باید کنترل شود و برای مهار کردن آن ضرورت دارد که قانونمند باشد تا از این طریق بتوانیم نظارت کافی بر روند ورود و گردش آن در کشور داشته باشیم تا مخاطراتی که برای حیات وحش و جانوران وحشی به همراه دارد را به حداقل برسانیم.

وی ادامه می‌دهد: سازمان حفاظت محیط زیست برای بررسی ریشه‌ای این پدیده، طی رایزنی‌هایی که سال‌های اخیر با ستاد ملی مبارزه با قاچاق داشته، کمیته‌ای با عنوان «کمیته مبارزه با قاچاق حیات وحش» با عضویت ۲۰ دستگاه و نهاد تشکیل داده - قاچاقی که سرمنشأ ورود گونه‌ها و رواج آن‌ها به‌عنوان اگزوتیک در جامعه- است. در این کمیته که به ریاست معاون محیط زیست طبیعی سازمان، راهبری می‌شود، ملزم شده‌ایم مرزی میان گونه‌های ممنوع و گونه‌های مجاز گذاشته شود. یعنی برای اینکه بتوانیم نظارت بیشتری روی این مهم داشته باشیم، این موضوع را شفاف کنیم، از این رو با همکاری کارشناسان سازمانی، دامپزشکان، تشکل‌ها و حتی افراد ذی‌نفعی که در این حوزه فعالیت دارند، اگرچه ما فعالیت آن‌ها را تأیید نمی‌کنیم؛ چراکه در حال حاضر هیچ گونه مجوز رسمی برای فعالیت در این حوزه صادر نشده است، البته پیش‌نویسی را تهیه کرده‌ایم تا با همکاری دستگاه‌های عضو کمیته ملی قاچاق بتوانیم به این حوزه ورود کنیم و این مهم را در مسیر قانونی قرار دهیم.

کنوانسیون بین‌المللی مبارزه با تجارت گونه‌های جانوری

صفایی با اشاره به اینکه ایران عضو کنوانسیون بین‌المللی مبارزه با تجارت گونه‌های جانوری وحشی در حال انقراض یا «سایتس» و متعهد به رعایت ضوابط این کنوانسیون است، می‌گوید: طبق بررسی‌های صورت گرفته با استناد به تجارب سایر کشورها و استانداردهای بین‌المللی، حیوان خانگی باید دارای ویژگی‌های «ناقل بیماری غیر قابل کنترل مشترک میان انسان و جانور نباشد و به نگه‌دارنده خود آسیب نزند»، «امکان ایجاد شرایط نگهداری استاندارد از آن وجود داشته باشد»، «برای محیط زیست ما مهاجم نباشد»، «قابلیت تکثیر در اسارت را هم داشته باشد تا بتوانیم اطمینان حاصل کنیم که گونه حاصل تکثیر بوده و از وحش گرفته نشده است» باشد.

وی ادامه می‌دهد: در نهایت اینکه آن گونه نباید «در زیستگاه اصلی خود در خطر انقراض باشد» و با توجه به اینکه ما عضو کنوانسیون سایتس هستیم، باید مطمئن باشیم گونه‌ای که به عنوان حیوان خانگی استفاده می‌شود- چه از نوع گونه‌های بومی و چه از نوع گونه‌های غیربومی - قابلیت تکثیر در اسارت را داشته و از طبیعت زنده‌گیری نشده باشد.

معاون دفتر حفاظت و مدیریت حیات وحش سازمان محیط زیست در پاسخ به این پرسش که آیا سازمان محیط زیست موضوع حیوانات خانگی را پذیرفته است، اظهار می‌کند: سازمان به رسمیت شناختن نگهداری از تعداد معدودی از گونه‌ها را به‌عنوان حیوان خانگی در دستور کار دارد، اما برای اینکه بتوان به این حوزه ورود و همین تعداد معدود را قانونمند کرد باید فهرست تدوین شده در کمیته مبارزه با قاچاق حیات وحش نهایی شود تا افزون بر اعلام گونه‌های غیرمجاز بتوانیم در کمیته مبارزه با قاچاق، ضوابطی را برای سایر گونه‌ها وضع کنیم و با دستگاه‌های مرتبط در راستای مبارزه با قاچاق حیات وحش نیز همکاری بیشتری داشته باشیم.

سمندر لرستانی در معرض انقراض

معاون دفتر حفاظت و مدیریت حیات وحش سازمان محیط زیست ادامه می‌دهد: به استناد ماده یک قانون «حفاظت و بهسازی» سازمان وظیفه حفاظت از جانوران وحشی و آبزیان آب‌های داخلی را دارد یعنی آنچه در حوزه جانوران وحشی قرار می‌گیرد، وظیفه سازمان است و آنچه در حوزه پت یا حیوان خانگی قرار می‌گیرد، دغدغه اصلی سازمان نیست.

وی تأکید می‌کند: البته در یک نقطه این دو موضوع به هم می‌پیوندد؛ آنجا که رواج نگهداری از حیوانات خانگی خطر بالقوه‌ای برای جانوران وحشی محسوب شود.

وی می‌گوید: نمونه بارز آن لاکپشت گوش قرمز به عنوان یک تهدید زیست محیطی و یا گونه اندمیک یا بومزاد سمندر لرستانی که گونه منحصر به فرد ایران است که به دلیل ظاهر زیبایی که دارد از دهه گذشته در کنار ماهی گلی عید فروخته می‌شود.

این کارشناس محیط زیست عنوان می‌کند: متأسفانه این جانور از زیستگاه‌های طبیعی خود -غرب کشور یعنی منطقه خوزستان، لرستان و زاگرس- جدا شده و اکنون در خصوص این گونه هم دچار آسیب شده‌ایم؛ چراکه وقتی گونه‌های حیات وحش در جای نادرست خود قرار گیرند، ممکن است مخاطراتی را ایجاد کنند که هرگز نتوانیم آسیب‌های آن را جبران کنیم.

جنگ ذخایر ژنتیکی

به گفته معاون دفتر حفاظت و مدیریت حیات وحش سازمان محیط زیست، کارشناسان طی یکی دو دهه گذشته هشدار دادند که جنگ بعدی، جنگ آب است و اکنون ما به آن رسیده‌ایم؛ اکنون هشدار می‌دهند جنگ بعدی، جنگ ذخایر ژنتیکی است، به این معنا که تا یکی دو دهه آینده کشوری ثروتمندتر خواهد بود که ذخایر ژنتیکی غنی‌تری داشته باشد.

صفایی با اشاره به این موضوع تأکید می‌کند: بر همین اساس سازمان محیط زیست با تمام توان می‌کوشد ذخایر ژنتیکی کشور را از آسیب‌ها حفظ کند.

وی با بیان اینکه گونه‌های حیات وحش چیزی به نام «نیچ» به‌معنای همپوشانی غذایی دارند، توضیح می‌دهد: یک گونه یا موجود در طبیعت به پناه، غذا و زیستگاه نیاز دارد، از این رو هنگامی که دو گونه هم‌نیچ در یک زیستگاه قرار می‌گیرند، نیازهای آن‌ها یکسان می‌شود. وی بیان می‌کند: حالا اگر گونه اگزوتیک وارد طبیعت شود و گونه هم‌نیچ یکی از گونه‌های ما شود بنابراین به تهدید تبدیل خواهد شد.

صفایی می‌گوید: به طور مثال راکون و میمون در شمال کشور گونه اگزوتیکی است که ابتدا به‌عنوان حیوان خانگی وارد کشور و سپس رهاسازی شدند، از این رو اگر با یکی از گونه‌های ما مثل سنجاب درختی که هم‌نیچ هستند در یک زیستگاه قرار بگیرند، گونه بیگانه به احتمال زیاد گونه بومی ما را کنار می‌زند.

وی توضیح می‌دهد: به همین دلیل سازمان محیط زیست در این حوزه با جدیت پیش می‌رود. به گفته وی رواج نگهداری از حیوانات خانگی غیربومی فراتر از یک دغدغه صرفاً محیط زیستی، به یک تهدید جدی برای امنیت زیستی و ذخایر ژنتیکی کشور تبدیل شده است. رهاسازی این گونه‌ها در طبیعت، رقابت با گونه‌های بومی، کاهش جمعیت‌های محلی و تشدید قاچاق حیات وحش، نیازمند تدوین چارچوب‌های قانونی فوری است.

جدول ۹۳۷۰

طراح: محمدرضا علی‌زاده zadehalireza@gmail.com

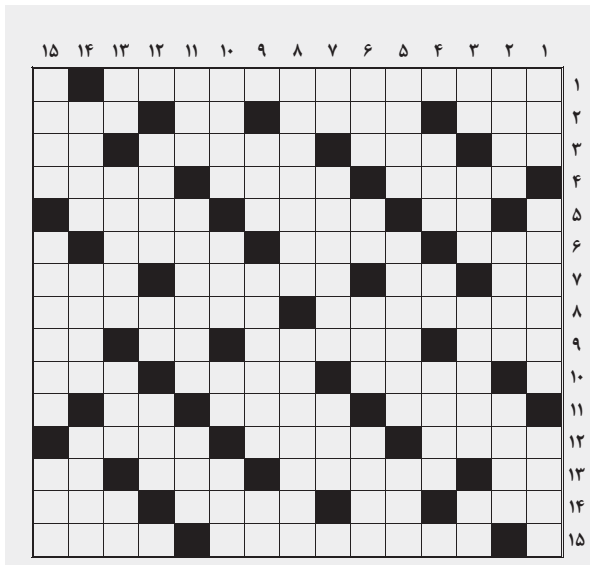

افقی

۱. رئیس جمهور قانونی ونزوئلا که چند روز پیش توسط آمریکا از داخل کشورش ربوده شد ۲. قبیله‌ای در صدر اسلام - خانه تابستانی - آزاد - آرایش ۳. هزار کیلو - جسد - هدیه کردن - انحنا ۴. صلح - نام دخترانه وطنی - «ضمیر بی‌حضور» + «زینت رو» ۵. از فروع دین اسلام - گلی زیبا - نامی دخترانه ۶. در دل آب می‌کنند - کمان صورت - میوه کال ۷. مایع دباغی - برهنه - کالسکه - سربه‌راه ۸. از روش‌های عایق‌کاری پشت‌بام ساختمان - این طوفان که در سال ۲۰۰۵ رخ داد از فجیع‌ترین بلایای طبیعی آمریکا بود ۹. خشک‌مزاج - خودرو مخصوص حمل سیمان - حرص و طمع - مادر ورزش‌ها ۱۰. پهلوانان - بازیگر - محله و برزن ۱۱. شعیب از این سرزمین مبعوث شد - شاخه‌ای از شمشیربازی - رنگ موی فوری ۱۲. دوای زخم - از سفیدها - میدان شهری ۱۳. مردن از غصه - ودیعه‌ای - بخشنده - دندانه سوهان ۱۴. آموختنی لقمان - عدد خیطی - کمیاب - نوعی بالاپوش ۱۵. برابر فارسی نگارگری برایش برگزیده شد - نوشیدنی پرخاصیت کوه‌های قفقاز

عمودی

۱. واحد سرعت باد - درخت پرشاخ و برگ شهری - گردن‌آویز قهرمان ۲. پیامبری در شکم ماهی - پس از فراز می‌آورند - آرامگاه ۳. شخص - از غزوات - صفت مطلوب برای میوه - شهر ارگ ۴. چسبنده - جوی خون - پایتخت پرو ۵. نوعی نان نازک - بزرگراه - کهنسال ۶. تناوب زراعی - عضو صورت - حرف خوردنی - از انواع سبزی خوردن ۷. نت بیماری - ماهی کنسروی - حرف نوروزی ۸. گاوباز اسپانیایی - سازی بادی که غالباً آن را با چوب می‌سازند ۹. سده - بازیگر آقای سینمای کشورمان با نام کوچک «رامبد» با هنرمندی در «ضد ضرب» - ضمیر بی‌حضور ۱۰. از آن در تهیه واکس استفاده می‌کنند - شهر نیروگاه - نیم‌صدای انکرالاصوات - گیاه سرشویی ۱۱. سرپرست - پرتو ماه - مباهات ۱۲. چیره‌دست - گل سرخ - ناسیونالیستی ۱۳. صفحه اینترنت - کاخ سلطنتی فرانسه - یار دیرین آش - طاقچه بالا ۱۴. مجروح - طایفه‌ای آسیایی - رسانای جریان برق و گرما ۱۵. پرخور - رفیق حدیده - فریاد زدن

حل جدول شماره قبل

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	م	ی	ر	و	س	ل	ا	و	ب	ل	ا	ژ	و	ی	چ
۲	ا	■	ف	ی	ر	و	ز	ه	■	م	ه	ل	ت	■	ا
۳	س	ر	■	ل	ا	ک	■	پ	ر	ا	د	ه	■	ق	ل
۴	ک	ا	ک	■	ی	س	ر	■	س	ز	ا	■	ب	د	و
۵	■	ک	ل	ف	ت	■	ا	ک	و	■	ف	ر	د	و	س
۶	م	ت	ی	ن	■	ش	ک	ل	ا	ت	■	چ	ا	م	■
۷	ل	و	■	س	ب	ک	■	ش	ی	ر	ا	ز	ه	■	م
۸	و	ر	ق	■	ل	م	س	■	ی	ل	ه	■	ه	ش	ت
۹	س	■	ر	ا	ه	پ	ل	ه	■	ا	ن	گ	■	ک	ل
۱۰	■	م	ق	ر	■	ر	ی	گ	ا	ن	■	ا	ر	ا	ک
۱۱	ک	م	ر	ک	ش	■	م	ل	س	■	گ	ز	ا	ف	■
۱۲	م	ت	ه	■	و	ب	ا	■	پ	ن	ر	■	ش	ت	م
۱۳	ا	د	■	س	ف	ی	ن	ه	■	م	ی	ش	■	ه	ر
۱۴	ن	■	ن	ف	ر	ت	■	و	ا	ک	س	ی	ل	■	ز
۱۵	ه	م	ل	ت	■	ل	و	س	م	ی	■	خ	و	ر	ه